

Participatiebudget

Gang van zaken mbt de onderschrijving van het budget 2016

2016

Intern verslag van het onderzoek

Nick Doorn

Concerncontroller

21-9-2016

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Inleiding	
1.2	Aanleiding voor het onderzoek	
1.3	Opdrachtformulering	
1.4	Opdrachtgever en onderzoekers	
2.	Onderzoeksopzet	4
2.1	Doelstelling	
2.2	Probleemstelling	
2.3	Afbakening	
3.	Onderzoeksaanpak	5
3.1	Onderzoeksmethode	
3.2	Onderzoeksvragen	
4.	Bevindingen	6
4.1	Wat is het proces van de informatieverstrekking?	
4.2	Wanneer was welke informatie bekend?	
4.3	Wat is met de informatie gedaan?	
4.4	Waarom is dit met de informatie gedaan?	
4.5	Is op de juiste wijze met de informatie omgegaan?	
5.	Conclusies	7
6.	Aanbevelingen	7

1 Inleiding

1.1 Aanleiding voor het onderzoek

Rond de behandeling van de kadernota werd bekend dat er minder geld aan participatie werd uitgegeven dan begroot. Bij de behandeling van de kadernota is deze informatie niet meegenomen. De vraag is nu, of dat wel of niet had moeten gebeuren.

1.2 Opdrachtformulering

Waarom is de informatie over onderbesteding van participatiegelden in 2016 niet bekend gemaakt voor de behandeling van de kadernota voor 2017.

1.3 Achtergrondinformatie

De behandeling van de kadernota heeft geleid tot het ontslag van de drie wethouders. Er worden nu vragen gesteld of informatie over de onderbesteding op participatiegelden gedeeld had moeten worden, maar dat dit om politieke redenen bewust niet is gebeurd.

1.4 Opdrachtgever en onderzoekers

Opdrachtgever is de algemeen directeur, en de onderzoeker is de concerncontroller.

2 Onderzoeksopzet

2.1 Doelstelling

Inzicht krijgen in de informatiestroom over de onderbesteding van participatiegelden, de keuzes die daarbij zijn gemaakt en de achtergronden die daarbij van belang zijn.

2.2 Probleemstellingen

Had de raad voor de behandeling van de kadernota geïnformeerd moeten worden over onderbesteding op participatiegeld?

2.3 Afbakening van het onderzoek

Nvt.

3. Onderzoeksaanpak

3.1 Onderzoeksmethode

Het onderzoek kent drie stappen, die in de rapportage worden weergegeven:

1. bevindingen,
2. conclusies,
3. aanbevelingen.

De bevindingen zijn verkregen door (vertrouwelijke) gesprekken en bestuderen van documenten. De conclusies en aanbevelingen zijn een resultante van de bevindingen.

Het rapport van bevindingen, conclusies en aanbevelingen wordt door de onderzoeker aangeboden aan de directeur.

3.2 Onderzoeksvragen

1. Wat is het proces mbt informatieverstrekking?
2. Wanneer was welke relevantie informatie bekend?
3. Wat is met de informatie gedaan?
4. Waarom is dit met de informatie gedaan?
5. Is op de juiste manier met de informatie omgegaan?

4. Bevindingen

4.1 Wat is het proces mbt informatieverstrekking?

Informatie over uitkeringen en participatie is terug te vinden in een speciale applicatie, CIV/SAM. Vanuit deze applicatie worden financiële gegevens doorgegeven naar de financiële administratie, Key2Finance.

De gegevens worden periodieke vanuit CIV/SAM ingelezen in Key2Finance. Door drukte en achterstanden begin dit jaar, gebeurde dit inlezen met vertraging van 2 á 3 maanden. Daardoor waren de gegevens in de financiële administratie niet actueel.

In 2015 was de basis voor de werkzaamheden een jaarplan. Een afspraak tussen de DO en de WM. Door de perikelen bij het opstarten van de WM is een dergelijk plan voor 2016 niet opgesteld.

In het jaarplan worden (prestatie)afspraken gemaakt. Deze afspraken worden vervolgens gemonitord. Omdat er in 2016 geen uitvoeringsplan was en de informatie slecht beschikbaar was, was monitoring ingewikkeld. Als basis voor monitoring gold nu de vastgestelde begroting en het jaarplan 2015.

Tijdens dit onderzoek werd nogmaals duidelijk dat de organisatie (WM én DO) het flink voor de kiezen heeft gehad. De decentralisatie op zich is voor veel gemeenten al een te grote uitdaging. Bij ons viel deze echter samen met een (zeker niet vlekkeloos lopende) reorganisatie als gevolg van de samenwerking, een nieuw cliëntvolgsysteem, ontwikkeling van gebiedsgericht werken, onduidelijkheid over rollen, taken en verantwoordelijkheden, etc. Het feit dat er weinig informatie beschikbaar is, is dan ook niet verwonderlijk. Het feit dát er informatie is, mag worden gezien als een grote verdienste van de medewerkers. In dit kader moeten de volgende bevindingen worden gelezen.

4.2 Wanneer was welke relevante informatie bekend?

Op 14 april werd in een interne mail aangegeven dat er minder aan participatie werd uitgegeven dan begroot.

In de weken daarna is uitgezocht wat er aan de hand was, waarna ambtelijk op 11 mei overleg plaats vond over de op dat moment bekende gegevens.

Naar aanleiding van dit overleg is op 11 mei een doorrekening afgemaakt en ambtelijk gedeeld.

Op 11 mei zijn vervolgens het afdelingshoofd en de portefeuillehouder geïnformeerd over het feit dat het niet goed ging met de budgetten en de prestatieafspraken. Met de portefeuillehouder is afgesproken dat dit eerst verder wordt uitgezocht, zodat duidelijk wordt wat de oorzaken zijn.

Op 18 mei is daarom intern overlegd over het niet behalen van de prestatieafspraken en de onderuitputting van het budget die daar het gevolg van was.

4.3 Wat is met de informatie gedaan?

Toen duidelijk werd dat er sprake was van onderbesteding, is onderzocht wat de oorzaak daarvan was. Dat heeft (te veel) tijd gekost. Op het moment dat bleek dat de prestatieafspraken niet gehaald werden, is besloten om extra aandacht te besteden (en geld uit te geven) aan het alsnog realiseren van de prestatieafspraken.

4.4 Waarom is dit met de informatie gedaan?

De basis waarom geld wordt uitgegeven is, dat in de begroting afgesproken doelstellingen worden gerealiseerd binnen de daarvoor beschikbaar gestelde budgetten. Toen bleek dat doelen niet werden gerealiseerd, maar er middelen beschikbaar waren om hier alsnog aan te werken, is daar (terecht) voor gekozen.

4.5 Is op de juiste manier met de informatie omgegaan?

Uit de (laat beschikbare) sturingsinformatie bleek dat bijsturing noodzakelijk was. Doelen dreigden niet gerealiseerd te worden en er was budget beschikbaar om daar alsnog aan te werken. De informatie is op de juiste wijze gebruikt om bij te sturen, om de afspraken in de begroting alsnog te kunnen realiseren.

5. Conclusies

Hoofdconclusie

Er was bij de behandeling van de kadernota bij de portefeuillehouder bekend dat er onderschrijding was op het P-budget. Er was echter ook bekend dat de doelstellingen niet werden gehaald.

De insteek van de portefeuillehouder was om de doelstellingen in de rest van het jaar alsnog te gaan realiseren. En daar is geld voor nodig, het geld dat in de eerste maanden niet was uitgegeven.

Omdat de portefeuillehouder van plan was om de niet uitgegeven gelden alsnog in te zetten om de doelstellingen te realiseren, is het niet vreemd dat de portefeuillehouder bij het behandelen van de kadernota geen melding heeft gedaan over (in haar ogen tijdelijke) onderbesteding op het participatiebudget.

Overige conclusies

De informatieverstrekking, in geld én in gerealiseerde doelen, is nog onder de maat, waardoor het politiek en in de uitvoering nauwelijks mogelijk is om (bij) te sturen. Gezien de omstandigheden waar de medewerkers mee te kampen hebben gehad, mag echter worden geconcludeerd dat het een hele prestatie is, dát er informatie was.

Financiële informatie is niet up-to-date, omdat deze met 'achterstand' van de uitkeringsadministratie naar de financiële administratie wordt overgeheveld.

Er is in 2016 geen uitvoeringsplan, geen duidelijke afspraak tussen DO en WM over wat van elkaar wordt verwacht.

Het feit dat dit onderzoek plaats moest vinden heeft te maken met gebrek aan vertrouwen. Dit gebrek aan vertrouwen is breed in de organisatie aanwezig (raad, college én ambtelijk apparaat) en is schadelijk. Schadelijk voor de relaties en schadelijk voor de kwaliteit van de dienstverlening.

6. Aanbevelingen

Deel de conclusies en aanbevelingen met college en presidium.

Besteed nog meer aandacht (en indien nodig capaciteit en geld) aan het verbeteren van de informatieverstrekking.

Benadruk niet vooral wat er (nog) niet aan informatie is, maar laat ook zien dat er waardering is voor wat er onder moeilijke omstandigheden wél aan informatie gerealiseerd is en wordt.

Zorg ervoor dat financiële gegevens eerder in de financiële administratie bekend zijn.

Werk, in ieder geval miv 2017, weer met een uitvoeringsplan.

Besteed veel aandacht aan het herstellen van vertrouwen. Spreek elkaar in alle lagen van de organisatie aan op de waarden die in VISIE zijn weergegeven (Vertrouwen, innovatief, Samenwerken, Integer en Eigen).